

יד א מיי פכ"ו מהל' שנת
הכלה ג טו"ע א"ח
ט טד:
זו ב מיי פ"ד מהל'
מרות הלכה א:
זו ג מיי פט"ו מהל' שנת
הכלה כג ופכ"ו הלכה
יד טו"ע א"ח ט"ה מה
טעף ד:

רבינו חננאל

ת"ש הרמ"י נדר יום
שבן דוד בא בו אסור
לשתות יין כל ימות החול
דכל יומא איכא לימכר
האינא יליתי ומותר
בשבתה וד"ט דליכא
למישך דלמא אתי ש"מ
יש תחומין בקפיצה
למעלה מעשרה ודחין
לא משום דבני מינא
אליהו מאתמול כר.
ופשוטה היא מינה
דאין תחומין דאי יש
תחומין כיון דאליהו לא
אתא בשבת משיח אתי לא
אחא [בחזן] בשבת בחז
שבבת מירו ושתי.
דאמרין תנא ספוקי
מספקא ליה ומחמיר הכי
והכי. דקאי אימת נדר
אי נמא בחול כיון דחל
מירוח עליה היכי אתאי
שבבת ומפקעה ליה דקני
ומותר בשבת אלא בשבת
נדר או ב"ש וההוא
יזכא בלחוד אחר דשרי
מיכן ואילך אסור ואפי'
בשבתה וי"ט: מתני'
פעם אחת לא נכנסו
לגמל עד שחששה בה.
מא ידע תנא שפופרת
היתה לו לרי"ג שהיה
צופה ומבט בה אלפים
אמה ביבשה ובגגן
אלפים בים. פי' כיון
שפופרת עשויה מנחושת
היתה לו לרי"ג ישועי בה
אלפים אמה ביבשה
והיתה אצלו לשרע בה
בים. ומפ"ש שכתב
בירושלמי ל' מצותה
היתה לו לרי"ג והיה משרע
בה עינו למישר אלפים
אמה והיה משרע בה בים
ולמה ליה למימר היינו
בתוך התחום עד שלא
חששה הוא רי"ג שרי
משחשקה אם נכנסו
לגמל כגון דרי הסור
חפתה כשהיה [במין]
[במלך] יתר מבית אסתיס
ולא יהיו המיזחין בבהות
עשויה שלא ליה פרוצות
ויתר מעשר ולא יזא
עומד כנגד עומד ופרץ
כנגד פרוץ. הרוצה הוא חזרו
כמה עומקו של גיא
מביא שפופרת ומבט
בה קרקעית הגיא וחזרו
וצופה ומבט בה למעלה
במישור. א' רואה
במישור ק' אמה וידע
שעומקו של גיא א' אמה.
וכן כשיעור הזה הרוצה
לידע גובהו של דקל. תני
ר' חייא הרוצה שלא
תשרה חיה רעה בצל
קברו נועץ קנה משה
רביעית ביום ורואה היכן
נטוה צילו משפיע ועולה
משפיע ויורד פי' משעה
ד' ביום ההמה נכנסת
לישבו והרביעית מבקשות
הצל ומשפיע ועולה כלומר
מיער למעלה ויורד כגון
מדורך שלא יזא לו על
כל היום כולה. הנמיה
בר רבא בר חניליא
משכיתה פשתא בשבת
ויצא חוץ לתחום. א"ל רב
חסדא לרב נחמן נחמיה
תלמידך שרוי בעצרי חוץ
לתחום א"ל ק' ועשה חוץ
מתחום של בני אדם וכנס
דק"ל דמחציה שנעשית

ואסור

לשתות יין ב"ל ימי החוץ. וא"ת מאי שנא ללא אסרינן
כהן לשמות לעולם יין כדאמרין בסנהדרין (ד' כג): אכל
מה אעשה שמקנתו קלקלתו פי' שעברו כמה שנים שלא נצנה הציט
ואמאי לא חיישינן לכן דוד כי הכא וי"ל דהתם ליכא אסורא
דאפשר צנחן אחר או ייטן מעט^א אכל
הכא אי אחי עובר על נזירותו וצפ"ק
דצ"ה (ד' ה): נני אמרינן חיישינן
לשמה יצנה ור"ת מפרש ציוס שכן
דוד צא שראוי לצא והשתא לא קשיא
מידי וימח נמי מה שמקשינן אמאי
אסור והלא משיח צן יוסף יש לו
לצא תחילה^א ועדין לא צא אכל קשה
האי דלא אסור צמקון צחול נמי לשמרי
דהא לא אכל אסור מאתמול ממ
היה ראי לצא וי"ל דלפי המסקנא
פריך דמוקמינן דקאי בשבת וקנדר
משום הכי פריך צחול לשמרי יום
שנדר צו שאינו ראוי לצא צחולו יום
הואיל ולא אתא אליהו מאתמול:
דלא אתא א"יהו בשבת. וא"ת
דלמא אחי צערב שנת
ויצטר בשבת וי"ל דקרא הנני שולח
לכס את אליה הנכסל לפני צא יום
ה' משמע ציוס שנת יצטר:

האי תנא ספוקי מספקא ליה.
(ה) והיה דמנן צפרק קמא
דפסחים (ד' יג). דקאמר לדנדין אף
תליות לא יטרפו שמה יצא אליהו
ויטרס איכא למימר נמי מספקא
ליה והוא שמש"צ^א כבר מוצטט
להס ליתרל שאין אליהו צא בשבת
ולא צערב שנת ולא צערב יו"ט
נראה לי דהכי פירושו כי היכי דלא
צא לא צערב שנת ולא צערב יו"ט
מפני הטורה של תקון סעודה הכי
נמי בשבת קודם אכילה מפני טורה
סעודת שנת:

מותרין אתם שכבר הייתי

מסתב"ל בשפופרת וכו'.
אפילו לרבי מאיר דאמר לקמן^א מי
שיצט צדקן ועמד והרי הוא סמקן
לעיר אס לא היה כוונתו לכן לא
יכנס הכא מתכוונים היו לשבת
צער והיו סומקין על שפופרת של
אחוריה דרבא ויתבי רבא קמיה דרב
נחמן. הכא *משמע דרבי נחמן צר
יתקן לאו היינו רב נחמן סתם וכן
צמנה מקומות ורלכ כפ"ה דסוף
פרק כל הגט (גיטין ד' א): דקאמר
ר' יוחנן צר יתקן אלא לא צריכנא
להו פירוש לצי ריש גלותא ופ"ה התם
משום דהוי חתנו של ריש גלותא
דהא רב נחמן סתם הוי חתנו של

ריש גלותא כדמוכח בהעור והרובץ (חולין ד' קסד). אלא הא דקאמר
לא צריכנא משום דעשיר היה ורב נחמן סתם הוא רב נחמן צר
יעקב דהא רב נחמן סתם היה חצירו דרב ששת וצירושלמי^א מוכח
דרב נחמן צר יעקב היה חצירו דרב ששת וגם ציוס מקום צס"ס
אינו מוכר צפירוש רב נחמן צר יעקב אלא רב נחמן צר רב
חסדא או רב נחמן צר יתקן^א: **ויתבי** רבא וקמבעיא ליה גרסינן
ול"ג אמר ליה רב נחמן צר יתקן דהכא פשיטא ליה צמחיה של בני אדם
שמותר לעשות וצטר הכי פריך רב נחמן צר יתקן לרצא מנפל
דופנה לאסור לעשות^א:

אירימא

בד"א מ"ז גברי. ואס תאמר כי לא מלו גברי נמי
ליך אל מקום שהמחיה מוגעת ואחר כך יעשה היקף
אחר עד שיגיע לתחום ויש לומר כיון שכבר עשו פעם אחת
ידעו עד שלעת כן עשו ואסור ומכאן ואילך כדמסיק צמקון צממתינן^א:

מי שהוציא אוהו

פרק רביעי

עירובין

(א) פסחים יג. ט' ע"י
לקמן סד: (א) מדרש לקח
טוב פ' בלק ע"ה"פ אראנו
ולא נתנה וע"י סוכה בב,
(ד) ש"ס יג. וע"ה וצ"ח
התם ד"ה לא צערב
שבתות וכו'. (ה) דף מהו,
(ו) סוכה פ"ד הי"ג (י"ב),
(ז) ע"י ב"ב מו: ויש נב:
(ח) וע"ה מ: צ"ב מו: ד"ה
שלה וצמ"ס גיטין לא: ד"ה
אלא ומוס' לעיל ט: ד"ה
מקקף: (ט) דף מד ע"ב.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה האי תנא
(ב) והוא דתנאי צ"ק
דפסחים. י"ב דף יג ועיין
מ"ש שם:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה יתיב רב
נחמן בר יצחק וכו'
משמע דרב נחמן בר
יצחק דרבי היונו ר"ג.
ע"י לעיל דף יח ע"ב תוס'
ד"ה מקקף לקמן ע"ב
ט"ז:

תורה אור השלם

(א) הנה אנכי שלח לכם
את אליה הנביא לפני
בוא יום ה' הגדול
[הנבואה]: ואלה ה' בן

ליקוטי רש"י

מפני הטורה. ט"ט לן
לעוקב צעודות שנת
ועולו (פסחים יג).
משכבה שפופרת.
ספרה נה ואל היה דעמו
עליו (ע"ה לעיל טל).
הגהות וציונים

הגהות וציונים

[ח] ע"י טורי אבן ר"ה יא
ע"ב, וע"י ש"ח תתי"ס
ח"י חבורה ציבור
סוגין בארכות, וע"ע
כח"ו ופלו"ט סי' קי
(בקונטרס בית הספק):
[ט] ככת"י וההוא יומא
הוא דשרי ליה (ובנ"א)
היה הו"א יומא שרי
ל"ה (וכו'): [ג] ככת"י
ובדפ"ר נוסף ומבט בה
ביבשה (וכ"ה) ברש"י
ההפך הנקודה צ"ל
אחרי תיבת "ביבשה"
דק"ס: [ד] צ"ל ככת"י
דפ"ר ויבדוד צ"ל וצ"ל
קומתו (ותיבת "קומתו"
לימא, ואולי צ"ל צ"ל
ועל קומתו וקומתו) ע"י
רש"י: [ה] בדפ"ר
וכשתמה בשפופרת
בדפ"ר: [ו] בדפ"ר
בנין מצבה היו מצויין
וכו': [ז] כאן הסי'ה
ומה"ד "או רילמא"
המרש"ל (ברפ"ר),
[ח] שייך לעמוד הבא:
[ט] שייך במשנה דלעיל
בא [ע"א] (גליון):
[פ] בדפ"ר הנוסח בתוס'
הכא פשיטא ליה
דמחציה של בני אדם
שמה מחציה ובתרי הכי
פריך וכו' מנפל דופנה
ד"ה שמה מחציה
(בזה תבין דברי
המהרש"א, ע"י רש"י
ובק"י ר"א ע"ל
המהרש"א וע"י בקי"ן
דיונה, דק"ס):

ואסור ב"ל ימות החוץ. דילמא אחי: לפני בא יום ה'. לפני ציאת
צן דוד יצא אליהו לנשר: מפני הטורה. שמימינן כרטי שנת והולכין
להקביל פניו: עבדים הן. ואין לישראל טורה דליכא טורה להו:
בחד בשבא לשתרי. דודאי לא אחי משיח היום דהא אתמול בשבת לא
אתא אליהו ומדקאסר ליה ליפשוט
דמישך ללילמא אתא אליהו ואין תחומין
למעלה מעשרה: ומשינן מהא לא
מיפשוט דאין תחומין דלילמא ספוקי
מספקא ליה להאי תנא דלילמא אין
תחומין ומש"ה אסר צמד בשבת ולחומר
אכל מפשט לא פשיטא ליה דתילף
התירא מנייה: כיון דח"י ע"ה נזירות.
צ"ע ומספקא דילמא אחי משיח היום
לצ"ד הגדול היכי מישמרי לשמות למחר
בשבת ליתוס דילמא אתא לצ"ד הגדול
מאתמול: דקאי בשבת וקא נדר ב"ש
וקא נדר. כלומר כשקיעל נדר זה
היה שנת או י"ט והיינו דקמיני מותר
לשמות בשבתות וימים טובים אותה
שנת או אותו י"ט שנדר אכל מכלא
ואילך אסור ואפי' בשבת דילמא אתא
אחמול צן דוד וחל עליה נזירות:
שפופרת. קנה חלול וכשהוא ארוך
אין לופין צו למרחוק וכשהוא קצר
לופין צו יותר והיה שפופרת של
רבן גמליאל מתוקנת למדת כפ"ית
אלפים או צ"ס או צ"בשה: כמה עומקו
של גיא מביא שפופרת ומביט בה.
צ"בשה וימדוד כמה אמות הוא יכול
לצפות צה ואח"כ ילך על שפת הגיא
ויצפה צה לעומקו ויתרחק לאחוריו
עד שיצמק שפופרת שגלה עומקו
של גיא שם כלה כפ"ית השפופרת
שחס יתרחק עוד מעט לא יראה
את קרקעית הגיא וידע שעומקו של
גיא והתרחקו שנתרחק משפתו הוי
כמדת כפ"ית השפופרת: גובהו של
דק"י. ומתירא לעלות צו ולמודדו:
ימדוד צ"ל. של דקל: וצ"ל קומתו.
של עצמו ופעמים שהלך רצה על
המלל ופעמים שהמלל רצה על הלך
כשתמה עומדת צ"בשה הרקיע כל כל
דבר הוי קטן וכשתמה צ"פולו^א הוי
כל ארוך הלך מודד אף כל קומתו
ולפי מה שיראה שירצה כל קומתו
על קומתו ידע שרצה כל הדקל על
הדקל או כפלים או שליט או רביע:
הרוצה ש"א תשרה חיה רעה בצ"ל
קבר. כעין^א מצ"ה הוי מצ"עין על
הקבר כעין שאנו מנגידין וצ"עין צ"ל
עפר ומשפע לכאן ולכאן והירא שלא
תצא חיה רעה להסמופך צ"ל הקבר
מפני מוס השמש ויריח את המנת
והטוטנו: נועץ קנה בדי' שעות.

כשצא לעשות הצנין יעודן קנה צ"רצע שעות ציוס שאותה שעה מתחיל
השמש להתחמם והלך זונן וזו כדאמרין צצרכות (ד' מ). וחס השמש
ומנס אחי שעה שהשמש חס והלך זונן הוי אומר זה ארצע שעות
ולפיכך חיות מתחלות ללל צאותה שעה ולאחור צ"ל שיראה זה שלל הקנה
נוטה ישפע הצנין ויעשה שיפוע ארוך שלא יהא נוטה לו כל ואפי'
שכשתסוב החמה יהיה לו כל לצד אחר כיון דצאהיה שעתא ליכא כל מו לא
אחיא חיה להתלונן צ"ליו דהיהא שעתא אזלא עד דמשכחא ועוד דלאחר
ארצע שעות אף הלך חס ולא איכפת לה לחיה צ"ל: בדמ"ז גברי. שהיו
לו אצט"ס הרצה שיכולין ללכת חוץ לתחום כגון שיערצו לעשות לו
מחיה מכלאן ומחיה מכלאן ממקום שהוא שם עד התחום: ה"כרה ברבן
גמ"א"י. ליהנו ליה מחיות שלא שנת צהן מצעוד יום כדאמר לעיל
גבי דיר וסכ"ר. ליה דילמא פשיטא ליה דלהכא כרפן גמליאל והכא
הוא דלא מלו ליה גברי עד מוך התחום אלא עד צ' אמות סמון לתחום:
וקמבעיא

כשצא לעשות הצנין יעודן קנה צ"רצע שעות ציוס שאותה שעה מתחיל
השמש להתחמם והלך זונן וזו כדאמרין צצרכות (ד' מ). וחס השמש
ומנס אחי שעה שהשמש חס והלך זונן הוי אומר זה ארצע שעות
ולפיכך חיות מתחלות ללל צאותה שעה ולאחור צ"ל שיראה זה שלל הקנה
נוטה ישפע הצנין ויעשה שיפוע ארוך שלא יהא נוטה לו כל ואפי'
שכשתסוב החמה יהיה לו כל לצד אחר כיון דצאהיה שעתא ליכא כל מו לא
אחיא חיה להתלונן צ"ליו דהיהא שעתא אזלא עד דמשכחא ועוד דלאחר
ארצע שעות אף הלך חס ולא איכפת לה לחיה צ"ל: בדמ"ז גברי. שהיו
לו אצט"ס הרצה שיכולין ללכת חוץ לתחום כגון שיערצו לעשות לו
מחיה מכלאן ומחיה מכלאן ממקום שהוא שם עד התחום: ה"כרה ברבן
גמ"א"י. ליהנו ליה מחיות שלא שנת צהן מצעוד יום כדאמר לעיל
גבי דיר וסכ"ר. ליה דילמא פשיטא ליה דלהכא כרפן גמליאל והכא
הוא דלא מלו ליה גברי עד מוך התחום אלא עד צ' אמות סמון לתחום:
וקמבעיא

א) לקמן ג' (ב) ר"ה
ג) א) [מוספתא פרק
ג' (א) מוספתא ט"ז]
ה) ז"ק פ"ג (ו) [שם
ט"ז ו"ט] (ז) ליעל מב
ע"א.

תורה אור השלם

א) ויגדו לך...
הנה פלשתיים ונקמים
בקעילה וקפה שטים
את התרבות:
[ששאל א' מ. כ]

ב) ושאל ידו בן
לאמר האלף והיפתי
בפלשתיים האקה
ואמר יי אל הוד
לך והכית בפלשתיים
והושעת את קעילה:
[ששאל א' מ. כ]

ליקוטי רש"י

חכמה מילת [שבת
קכ"ג] וכן הגדה. שהיא
גדול פתחו וטופק אל בני
הער ואל הלויים [ויהי
ג"כ: ב"ב]. שם המטה
ועל אמה שבה נקראת
הכרעה ואתה העיר
קמוסה [ב"ב מ. כ].

הגהות וצינונים

א) י"א רבה בר רב הונן
[גליון] ובעל דהא רבתי
קשיש מרבה ולא הוי קדי
ליה מר [גאון ועקב]. ועי'
שבת קנ"ג ע"א דרבה בר
רב חנן תלמודו של רבה
היה [דק"ט ע"ג ע"ג וע"ג
ש"ד: ב] ויתר ממה
שהגרו בהן אויבים
[בת"י דרפ"ר: ג] בכמה
דברים את ישראל:
[פ"ב אה"א פ"שתי].
וכן הוא [גליון].
וישבוש למה [דק"ט].
[ו] ויגדו השאלות מי
שישן בדרך ועמד
והוי הוא סמוך [וכי'
גליון]. והנחש יעמד
והוי הוא [ב"ב ח"ב
ד"הא "יה" כ"ה
בכ"י ובראשונים. ונחש
הדפוס אינו הגון
[דק"ט: ו] [גינת
השאלות פרשת שבלת
ס' מה אמר א"י
ר' עקיבא שם
ראיה [וכי' גליון].
[ראיה ובראשונים ובר"ף
ע"ד שחשבת] [גליון].
[ח] תבת "לך" ליתא
בכ"י וברוב הדפוסים
ונחש בפרשנות בכמה
הדפוסים ע"פ המשניות
שנשתבש שם מהא
דלעיל לו ע"ב [דק"ט: ו]
[נ] דנציל לא קאמר
[באה"מ: ז] בדפוס
שחשבו בתוך רבו.
ובניא מהפ"ר ליתא
תבה זו. וכאן הסי'
ומה"ד בתוך תחומי.
בתוך אלפים וכו' וקאי
המשך על "א" בית
המדרש" [וכי'].

מי שהוציא אוהו

פרק רביעי

עירובין

מה.

עין משפט
ג' מוצה

כ"א מ"י פ"י מה' שם
ל"ב ע"ז ח' קמ"ג לחין
ס"ו טו"ש"ע א"ח ס' ח'
ט"ף פ':
כ"ב ד"ר מ"י ט"ו טו"ש"ע
ש"ס פ"ג ו"י ש"ט
ט"ף ט':

כ"ה ד' מ"י פ"י מה' שם
ש"ט הלכה כ"ג סמך
לחין ס' ס' טו"ש"ע א"ח
ס' ט"ף ט"ף ו' ו' ו' ו'
ל"ב ט"ף ט"ף ו' ו' ו'
כ"ב ז"מ פ"י מה' שם
הלכה ט' סמך ט"ף א'
ח' ח' מ"י ט"ו טו"ש"ע
ש"ס פ"ג ו"י ש"ט
ט"ף ט':

כ"ה ז"מ פ"י מה' שם
ש"ט הלכה ט' סמך
לחין ס' ס' טו"ש"ע א"ח ס'
ט"ף ט':

רבינו הנאל

והתנן ר' אלעזר אומר
שנים יכנס והנה זה
עכשיו יצא חוץ לתחום
ולאז מבע"י שבת [באור]
במחיצות מאי לאו ר"א
לטעמיה דאמר מי שישן
ולא ידע עד שחשכה יש
לו ד' אמות והוא באמצע
והני ד' אמות דיהבו ליה
רבנן כמאן דמיבילען
בתחומיה דמי לפיכך תני
שנים יכנס א"ל ומדר'
אלעזר מותבת ליה
לרבה א"ל [אין דשמיעא
לי מיניה דרובה דאמר
עד כאן לא פליגי רבנן
עליה דר' אלעזר דאמר
מי שיצא חוץ לתחום אפי'
[אמה] אחת לא יכנס אלא
לדבר הרשות אבל לדבר
[אמה] אחת לא יומת'
דבר מצוה היא דקתני א'
מי שיצא חוץ לתחום אפי'
לדבר הרשות פ"י ברשות
לדבר מצוה כ"ה כ"ה ויצא
ההציל חוורין למקומן.
אוקומטא חוורין בכלי
זיינן למקומן. רב נחמן
בר יצחק אמר בוכן שיר
ישראל תקיפה על אומות
העולם אלפים אמה ותו
לא. ובוכן שיר נכמים
תקיפה על ישראל אפילו
טובא. אמר רב יהודה
אמר רב נכמים שצרו
על עירות של ישראל
מחללין עליהן את השבת
ויוצאין עליהן בכלי זיין
תניא נמי הכי כ"ה ב"א
שבאו על עסקי נפשות
אבל באו על עסקי ממון
אין יוצאין עליהן בכלי
זיין ואין מחללין עליהן
את השבת ובעיר
הסמוכה לספר. פ"י על
שפת הים אפילו לא באו
אלא על עסקי חבן
מחללין עליהן את השבת
ויוצאין בכלי זיין. אמר רב
נחמן בבל כעיר הסמוכה
לספר דמאי תריגמא
הנרעא. קעילה עיר
הסמוכה לספר היתה
וחן לא באו אלא על עסקי
הידיעה ור' יוחנן ב' וקאי
האריך בר וישראל ה' אל
דוד לך והכית בפלשתיים
והושעת את קעילה מאי
קמבעיא ליה כ"ה: מתני'
מי שישן בדרך ועמד
והוי הוא קרוב לעיר
ר"י כ"ח שהיה
ברעוהו מחללה לילך כו'
העיר א"ע"פ ששכניו רבי
יהודה בר לוי. אמר רבי
יהודה דניו כתיב שיצא

והא תנן רבי אלעזר אומר. מי שיצא חוץ לתחום צ' אמות יכנס אצל ג' לא יכנס מאי האי שיעורא דנקט לאו ר' אלעזר לטעמיה דלמחר צמתי' גבי ד' אמות שנתנו חכמים ליוצא חוץ לתחום דהוא צ' אמות ופ"ק זה שיצא צ' אמות חוץ לתחום כיון דצ' אמותיו דזקוקות לו צמחונן קצירא ליה לרבי אלעזר דכמאן דמוצא דמוצא צמחומיה דמו ומוחר ליכנס אלמא מילתא היא. לישנא קמחא הויה תיזמיה אצל לישנא צמחא לא נהירא לי דהא לא קאסרי' ליה למחדר ומאן דגרס לה מפרש דמין דהא לא הוו מוצעלות אלא דזקוקות ואפילו הכי שרי שמת מינה הצלעה דבר גדול הוא והיכא דמיבילען חד תחומא הוי: ומדרבי אלעזר אותבת ליה לומר. הא פליגי רבנן רבנן עליה שמתיה: ל"ב רבנן מודו ליה. ומתני' ליה. דמי שיצא צ' אמות חוץ לתחום דמו וקאמר יכנס אלמא הבלעת תחומין מילתא היא א"ל רבה בר בר הגה' לאב"י ומדר' קמותבת ליה לומר אמר ליה אין דשמיע לי מיניה דמר עד כאן לא פליגי רבנן עליה דר"א אלא לדבר הרשות אבל לדבר מצוה מודו ליה: וכל היוצאין להציל חוורין למקומן: ואפי' טובא והא אמרת רישא אלפים אמה ותו לא אמר רב יהודה אמר רב שחורין בכלי זיין למקומן ומאי קושיא דילמא להציל שאני אלא אי קשיא הא קשיא דתנן בראשונה לא הוי זיין משם כל היום כולו התקין ר"ג הוקן *שיש להן אלפים אמה לכל רוח ולא אלו בלבד אמרו אלא אפי' חכמה הבאה לילד - והבא להציל מן הגיים ומן הנהר ומן המפולת ומן הדליקה הרי הן כאנשי העיר ויש להן אלפים אמה לכל רוח ותו לא והא אמרת כל היוצאין להציל חוורין למקומן אפילו טובא יאמר רב [יהודה אמר רב] שחורין בכלי זיין למקומן כדתניא בראשונה הוי מניחין כלי זיין בבית הסמוך לחומה פעם אחת הכירו בהן אויבים ורדפו אחריהם ונכנסו לישול כלי זיין ונכנסו אויבים אחריהן דחקו זה את זה והרגו זה את זה ויתר ממה שהרגו אויבים באותה שעה התקינו שיהו חוורין למקומן בכלי זיין רב נחמן בר יצחק אמר ל"ק כאן שנצחו ישראל את אומות העולם כאן שנצחו אומות העולם את עצמן אמר רב יהודה אמר רב הנכרים שצרו על עירות ישראל אין יוצאין עליהם בכלי זיין ואין מחללין עליהן את השבת תניא נמי הכי נכרים שצרו וכו' ויבמה דברים אמורים כשבאו על עסקי ממון אבל באו על עסקי נפשות ויצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת ובעיר הסמוכה לספר אפילו לא באו על עסקי נפשות אלא על עסקי ממון עסקי תבן וקש ויצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ובבל כעיר הסמוכה לספר דמאי ותרנומא נהרדעא דרש רבי דוסתאי דמן בירי מאי דכתיב ויגידו לדוד לאמר הנה פלשתיים נלחמים בקעילה והמה קעילה את הגרנות תנא קעילה עיר הסמוכה לספר היתה והם לא באו אלא על עסקי תבן וקש ודכתיב והמה שוסים את הגרנות וכתוב וישאל דוד בה' לאמר האלף והכית בפלשתיים האלה ויאמר ה' אל דוד לך והכית בפלשתיים והושעת את קעילה מאי קמבעיא ליה אילימא אי שרי אי אסור הרי בית דינו של שמואל הרמתי קיים אלא אי מצלח אי לא מצלח דיקא נמי דכתיב לך והכית בפלשתיים והושעת את קעילה ש"מ: מתני' מי שישן בדרך ועמד וראה הרי (זה) הוא סמוך לעיר [הואיל] ולא היתה כוונתו לכך לא יכנס דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר יכנס א"ר יהודה מעשה היה ונכנס רבי טרפון בלא מתכוין: גמ' תניא א"ר יהודה מעשה ברבי טרפון שהיה מהלך בדרך וחשכה לו ולן חוץ לעיר לשחרית מצאוהו רועי בקר אמרו לו רבי הרי העיר לפניך הכנס נכנס וישב בבית המדרש ודרש כל היום כולו (אמרו לו) משם ראיה שמא בלבו היתה או בית המדרש מובלע בתוך תחומו הויה: מתני' מי שישן בדרך ולא ידע שחשכה יש לו אלפים אמה לכל רוח דברי ר' יוחנן בן נורי וחכמים אומרים אין לו אלא ארבע אמות ר"א אומר והוא באמצע ר' יהודה אומר לאיזה רוח שירצה ילך ומודה ר' יהודה שאם בירר לו שאינו יכול לחזור בו הוי שנים מקצת אמותיו של זה בתוך אמותיו של זה מביאין ואוכלין באמצע ובלבד

והתנן ר"א אומר שנים יכנס ג' לא יכנס מאי לאו רבי אלעזר לטעמיה דאמר והוא באמצעין וארבע אמות דיהבו ליה רבנן כמאן דמיבילען דמו וקאמר יכנס אלמא הבלעת תחומין מילתא היא א"ל רבה בר בר הגה' לאב"י ומדר' קמותבת ליה לומר אמר ליה אין דשמיע לי מיניה דמר עד כאן לא פליגי רבנן עליה דר"א אלא לדבר הרשות אבל לדבר מצוה מודו ליה: וכל היוצאין להציל חוורין למקומן: ואפי' טובא והא אמרת רישא אלפים אמה ותו לא אמר רב יהודה אמר רב שחורין בכלי זיין למקומן ומאי קושיא דילמא להציל שאני אלא אי קשיא הא קשיא דתנן בראשונה לא הוי זיין משם כל היום כולו התקין ר"ג הוקן *שיש להן אלפים אמה לכל רוח ולא אלו בלבד אמרו אלא אפי' חכמה הבאה לילד - והבא להציל מן הגיים ומן הנהר ומן המפולת ומן הדליקה הרי הן כאנשי העיר ויש להן אלפים אמה לכל רוח ותו לא והא אמרת כל היוצאין להציל חוורין למקומן אפילו טובא יאמר רב [יהודה אמר רב] שחורין בכלי זיין למקומן כדתניא בראשונה הוי מניחין כלי זיין בבית הסמוך לחומה פעם אחת הכירו בהן אויבים ורדפו אחריהם ונכנסו לישול כלי זיין ונכנסו אויבים אחריהן דחקו זה את זה והרגו זה את זה ויתר ממה שהרגו אויבים באותה שעה התקינו שיהו חוורין למקומן בכלי זיין רב נחמן בר יצחק אמר ל"ק כאן שנצחו ישראל את אומות העולם כאן שנצחו אומות העולם את עצמן אמר רב יהודה אמר רב הנכרים שצרו על עירות ישראל אין יוצאין עליהם בכלי זיין ואין מחללין עליהן את השבת תניא נמי הכי נכרים שצרו וכו' ויבמה דברים אמורים כשבאו על עסקי ממון אבל באו על עסקי נפשות ויצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת ובעיר הסמוכה לספר אפילו לא באו על עסקי נפשות אלא על עסקי ממון עסקי תבן וקש ויצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ובבל כעיר הסמוכה לספר דמאי ותרנומא נהרדעא דרש רבי דוסתאי דמן בירי מאי דכתיב ויגידו לדוד לאמר הנה פלשתיים נלחמים בקעילה והמה קעילה את הגרנות תנא קעילה עיר הסמוכה לספר היתה והם לא באו אלא על עסקי תבן וקש ודכתיב והמה שוסים את הגרנות וכתוב וישאל דוד בה' לאמר האלה ויאמר ה' אל דוד לך והכית בפלשתיים והושעת את קעילה מאי קמבעיא ליה אילימא אי שרי אי אסור הרי בית דינו של שמואל הרמתי קיים אלא אי מצלח אי לא מצלח דיקא נמי דכתיב לך והכית בפלשתיים והושעת את קעילה ש"מ: מתני' מי שישן בדרך ועמד וראה הרי (זה) הוא סמוך לעיר [הואיל] ולא היתה כוונתו לכך לא יכנס דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר יכנס א"ר יהודה מעשה היה ונכנס רבי טרפון בלא מתכוין: גמ' תניא א"ר יהודה מעשה ברבי טרפון שהיה מהלך בדרך וחשכה לו ולן חוץ לעיר לשחרית מצאוהו רועי בקר אמרו לו רבי הרי העיר לפניך הכנס נכנס וישב בבית המדרש ודרש כל היום כולו (אמרו לו) משם ראיה שמא בלבו היתה או בית המדרש מובלע בתוך תחומו הויה: מתני' מי שישן בדרך ולא ידע שחשכה יש לו אלפים אמה לכל רוח דברי ר' יוחנן בן נורי וחכמים אומרים אין לו אלא ארבע אמות ר"א אומר והוא באמצע ר' יהודה אומר לאיזה רוח שירצה ילך ומודה ר' יהודה שאם בירר לו שאינו יכול לחזור בו הוי שנים מקצת אמותיו של זה בתוך אמותיו של זה מביאין ואוכלין באמצע ובלבד

והתנן ר' אלעזר אומר שנים יכנס והנה זה עכשיו יצא חוץ לתחום ולאז מבע"י שבת [באור] במחיצות מאי לאו ר"א לטעמיה דאמר מי שישן ולא ידע עד שחשכה יש לו ד' אמות והוא באמצע והני ד' אמות דיהבו ליה רבנן כמאן דמיבילען בתחומיה דמי לפיכך תני שנים יכנס א"ל ומדר' אלעזר מותבת ליה לרבה א"ל [אין דשמיעא לי מיניה דרובה דאמר עד כאן לא פליגי רבנן עליה דר' אלעזר דאמר מי שיצא חוץ לתחום אפי' [אמה] אחת לא יכנס אלא לדבר הרשות אבל לדבר [אמה] אחת לא יומת' דבר מצוה היא דקתני א' מי שיצא חוץ לתחום אפי' לדבר הרשות פ"י ברשות לדבר מצוה כ"ה כ"ה ויצא ההציל חוורין למקומן. אוקומטא חוורין בכלי זיינן למקומן. רב נחמן בר יצחק אמר בוכן שיר ישראל תקיפה על אומות העולם אלפים אמה ותו לא. ובוכן שיר נכמים תקיפה על ישראל אפילו טובא. אמר רב יהודה אמר רב נכמים שצרו על עירות של ישראל מחללין עליהן את השבת ויוצאין עליהן בכלי זיין תניא נמי הכי כ"ה ב"א שבאו על עסקי נפשות אבל באו על עסקי ממון אין יוצאין עליהן בכלי זיין ואין מחללין עליהן את השבת ובעיר הסמוכה לספר. פ"י על שפת הים אפילו לא באו על עסקי חבן מחללין עליהן את השבת ויוצאין בכלי זיין. אמר רב נחמן בבל כעיר הסמוכה לספר דמאי תריגמא הנרעא. קעילה עיר הסמוכה לספר היתה וחוץ לא באו אלא על עסקי הידיעה ור' יוחנן ב' וקאי האריך בר וישראל ה' אל דוד לך והכית בפלשתיים והושעת את קעילה מאי קמבעיא ליה כ"ה: מתני' מי שישן בדרך ועמד והוי הוא קרוב לעיר ר"י כ"ח שהיה ברעוהו מחללה לילך כו' העיר א"ע"פ ששכניו רבי יהודה בר לוי. אמר רבי יהודה דניו כתיב שיצא

אלפים פסקיות צינוניות ועד מקום שכלו יכנס: ב"א מתכוין. שלל היה יודע כשחשכה לו שהוא צמחונן העיר ולא נתכוון להיות שצמחונן צעיר אלא צמחונן: גמ' ב"ב היתה. כששכח שם היה יודע שהוא צמחונן אלפים למקום שצמחונן: מתני' אין לו א"א ד' אמות. והואיל וישן היה לא נתכוון לקנות שצמחונן: והוא באמצע. של ד' אמות כלומר צ' אמות יש לו לכל ידיו: צמחונן רוח שירצה. יכול ד' אמות ואחר שצמחונן לו ללד זה אין יכול לחזור ולצבור ללד אחר: הוי שנים. עומדין זה רמוק מזה ו' אמות דמיבילען צ' אמות של כל אחד צמחונן של מצרו: מביאין ואוכלין. צמחונן אמת צ' אמות: ובלבד

אלפים פסקיות צינוניות ועד מקום שכלו יכנס: ב"א מתכוין. שלל היה יודע כשחשכה לו שהוא צמחונן העיר ולא נתכוון להיות שצמחונן צעיר אלא צמחונן: גמ' ב"ב היתה. כששכח שם היה יודע שהוא צמחונן אלפים למקום שצמחונן: מתני' אין לו א"א ד' אמות. והואיל וישן היה לא נתכוון לקנות שצמחונן: והוא באמצע. של ד' אמות כלומר צ' אמות יש לו לכל ידיו: צמחונן רוח שירצה. יכול ד' אמות ואחר שצמחונן לו ללד זה אין יכול לחזור ולצבור ללד אחר: הוי שנים. עומדין זה רמוק מזה ו' אמות דמיבילען צ' אמות של כל אחד צמחונן של מצרו: מביאין ואוכלין. צמחונן אמת צ' אמות: ובלבד